

การพัฒนาแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA

The Development of Thai Reading Comprehension for Grade 4th Students through the DR-TA Instruction

จารุวรรณ คำบุญเรือง¹ นิรุต ถิ่นนาค² และชมพูนุท เมฆเมืองทอง³

Jaruwan Khamboonrueng,¹ Nirut Thuengnak² and Chomphunut Makemuengthong³

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ **ประการแรก** เพื่อพัฒนาแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed reading-thinking activity) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$ **ประการที่สอง** เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ **ประการที่สาม** เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่าน กลุ่มเป้าหมายการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเขว้า “รัฐประชาวิทยากร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 11 คน ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One group pretest-posttest design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่าน จำนวน 7 แผน แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 35 ข้อ และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนจำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA มีค่าเท่ากับ $E_1/E_2 = 87.79/93.77$ สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ $E_1/E_2 = 80/80$
 2. ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การสอนอ่านแบบ DR-TA หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการสอนอ่านจับใจความสำคัญ โดยการสอนอ่าน DR-TA โดยรวมอยู่ในระดับมาก
- คำสำคัญ :** การสอนอ่านแบบ DR-TA การอ่านจับใจความสำคัญ

ABSTRACT

The purposes of this study were to: 1) develop lesson plans for grade 4th students through the DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) instruction with the efficiency value (E_1/E_2) of 80/80; 2) compare the students' learning achievement in Thai reading comprehension before and after learning through the DR-TA instruction; and 3) study the students' satisfaction after learning through the DR-TA instruction. The target group of the research consisted of 11 grade 4th students at Bankhow Rathprachavithayakhon School

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² ค.อ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร) รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ ค.อ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

under Office of Maha Sarakham Primary Education Area 1. The one group pretest and posttest design was used in the study. The instruments used for data collection included 7 lesson plans on Thai reading comprehension for grade 4th students through the DR-TA instruction, a 35-item achievement test, and a 15-item questionnaire on satisfaction towards the DR-TA instruction. The statistics used for data analyses were percentage, mean, and standard deviation. Dependent sample t-test was used for testing the research hypothesis.

The research findings were as follows:

1. The efficiency of the lesson plans on Thai reading comprehension for grade 4th students through the DR-TA instruction (E_1/E_2) was 87.79/93.77, which was higher than the required criteria of 80/80.
2. The students' learning achievements on Thai reading comprehension after learning through the DR-TA instruction was higher than before learning at the .01 level of significance.
3. The students' satisfaction after learning through the DR-TA instruction for Thai reading comprehension was at a high level.

Keywords : DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity), Reading Comprehension

บทนำ

ปัจจุบันการสื่อสารของมนุษย์ได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว การติดตามข่าวสารจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งของคนในสังคม การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เราติดตามข่าวสารและนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาอาชีพ ชีวิตความเป็นอยู่ ดังที่ บันลือ พุกกะวัน (2543 : 3) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในการแสวงหาความรู้ ช่วยปรับและขยายประสบการณ์ของตนเอง ช่วยทำให้คนพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และนำความรู้ จากการอ่านมาพัฒนาชีวิตของตนให้ดีขึ้น สอดคล้องกับภนเณตร ธรรมบวร (2549 : 176) ที่กล่าวว่า การอ่านถือเป็นทักษะที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในการเรียนรู้วิชาการต่างๆ เพื่อพัฒนาความคิด สติปัญญา และเสริมสร้างประสบการณ์ การอ่านที่มีประสิทธิภาพจะต้องอ่านและจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

การอ่านจับใจความจึงเป็นหัวใจของการอ่าน และการจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ที่อ่านได้ ผู้อ่านสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเอง จึงเป็นหน้าที่ของผู้อ่านที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ต้องตระหนักถึงการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ดังที่ ศิริวรรณ เสนา (2541 : 40) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน

เพราะว่า ถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านและไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ ผู้อ่านก็ไม่สามารถที่จะนำสาระความรู้ และข้อเสนอไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ การอ่านนั้นถือเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 7) จึงกำหนดสาระ การเรียนรู้ในวิชาภาษาไทยให้อยู่ในกลุ่มการเรียนรู้ ที่สถานศึกษา ต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิดการเรียนรู้และ การแก้ปัญหา มุ่งเน้นให้มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ให้มีมาตรฐานและพัฒนาทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดี วรรณกรรม ดังนั้น การพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญย่อมเป็นการพัฒนาเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน อันจะก่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในศาสตร์ต่าง ๆ กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และทำให้ผู้เรียนหรือผู้อ่านได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างแท้จริง

ปัญหาที่สำคัญในการอ่านของผู้เรียนก็คือ อ่านแล้วจับใจความไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ไม่สามารถแยกความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อ การเรียนรู้ และการศึกษาวิชาต่างๆ ด้วย เมื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของการอ่าน พบว่า ในปัจจุบันมีเด็กจำนวนไม่น้อย ที่สามารถอ่านหนังสือและสะกดคำที่ตนคุ้นเคย

ได้อย่างคล่องแคล่ว แต่มีปัญหาในการทำความเข้าใจกับเนื้อหา หรือความหมายของสิ่งที่ตนอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติยวดี บุญซื่อ และอัญญมณี บุญซื่อ (2549 : 117) ที่กล่าวว่า เด็กส่วนใหญ่ อ่านออกเขียนได้ อ่านได้คล่อง แต่จับใจความไม่ได้เลย ทำให้การอ่านไม่มีความหมาย และไม่มีประโยชน์ เพราะไม่ได้รู้เรื่อง หรือได้สาระความรู้จากเรื่องที่อ่าน

เมื่อพิจารณาสาเหตุของปัญหาในการทำความเข้าใจ กับเนื้อหาหรือความหมายของสิ่งที่นักเรียนอ่านก็พบว่า เกิดจากปัจจัยที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งแตกต่างกันไปตามผู้เรียนในแต่ละระดับ แต่สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความแตกต่างจากนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 ด้วยกัน ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของชุดิวรรณ เจริญสุข (2553 : 59) ได้ศึกษาปัจจัย ที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4) คือ ทักษะการอ่านภาษาไทยสามารถอธิบายความแปรปรวนทักษะการอ่านภาษาไทย ได้ร้อยละ 16.3 ในขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ทำให้มีทักษะการอ่านภาษาไทยดี ในขณะที่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาภาษาไทยทำให้มีทักษะการอ่านภาษาไทยดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบอร์นสไตน์ (ชุดิวรรณ เจริญสุข, 2553 : 61 ; อ้างอิงมาจาก Benstein, 1981 : unpagged) ซึ่งได้ศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย โดยให้นักเรียนทุกคนอ่านหนังสือที่อยู่ในความสนใจของผู้หญิง โดยนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งชายหญิง มีความสามารถในการอ่านอยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกัน และเรื่องที่อ่านก็มีความยากง่ายใกล้เคียงกันด้วย ผลปรากฏว่า นักเรียนหญิงมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่านักเรียนชายมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักเรียนชายไม่สนใจในการอ่านเรื่องประเภทนี้

โกชัย สาริกบุตร (2540 : 63) กล่าวถึงสาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหานักเรียนอ่านจับใจความไม่ได้ว่า ปัญหาเกิดจากการขาดวิธีฝึกที่ดี ขาดการให้หลักการ ตัวอย่าง และแบบฝึกหัด ซึ่งจะช่วย

ให้พัฒนาทางการอ่านได้ ปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้โดยครู เช่นเดียวกับผลการวิจัยของศุภรณ์ ภูวด (2553 : 2) ที่สรุปว่า ครูส่วนใหญ่สอนโดยวิธีการบรรยายและยกตัวอย่าง ครูสอนตามหนังสือเรียนซึ่งเป็นกิจกรรมการสอน ที่ผู้เรียนให้ความสนใจน้อย สื่อไม่เร้าความสนใจให้นำเรียน ทำให้นักเรียนไม่รักการอ่าน และขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ตีความ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการแก้ปัญหาวิธีสอนเป็นเครื่องมือส่งเสริมให้นักเรียนอยากเรียนตั้งใจเรียนเกิดการเรียนรู้ ถ้าผู้สอนรู้จักใช้วิธีสอนที่ดีที่เหมาะสมแล้ว การสอนก็จะมีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนจะมีความคิดเกี่ยวกับการนำสื่อการเรียน และวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ ในกระบวนการเรียนการสอนให้มากขึ้น จากบรรดาสื่อและวิธีการใหม่ๆ หลากๆ แบบ เมื่อพิจารณาสภาพการสอนการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านเขาว "รัฐประชาวิทยาการ" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตีฆามมหาสารคาม เขต 1 พบว่า คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (N.T.) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 38.76 อยู่ในเกณฑ์ต่ำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตีฆามมหาสารคาม เขต 1, 2553 : ไม่มีเลขหน้า) ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบที่น่าสนใจ และสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน

การใช้ภาพเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่อง จะช่วยกระตุ้นความคิด และประสบการณ์เดิม เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ได้ ดังที่ บันลือ พงษ์ขวัน (2543 : 50) กล่าวว่า ภาพจะช่วยแปลความหมายและสร้างความเข้าใจ และยังช่วยขยายประสบการณ์ของผู้อ่านได้กว้างขวางขึ้น เด็กเรียนรู้การอ่าน โดยอาศัยการสังเกตภาพที่สัมพันธ์กับคำ ภาพที่แสดงอาการเคลื่อนไหวสัมพันธ์กับประโยค ซึ่งเด็กจะสามารถอ่านเรื่องราวโดยอาศัยสถานการณ์ของภาพเป็นเครื่องบอกความเป็นไป ของเรื่อง และด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed reading-thinking activity) เป็นวิธีหนึ่งที่มีจุดมุ่งหมาย ในการฝึกการคาดเดาเนื้อเรื่อง โดยใช้ภาพและหรือชื่อเรื่อง เพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน และฝึกกระบวนการคิดซึ่งเป็นวิธีที่พัฒนาขึ้นโดยสต๊าฟเฟอร์ (Stauffer, 1969 : unpagged) และต่อมาเทอร์นีย์ จอห์น และเออเนต (Tierney, John and Emet, 1995 : unpagged) ได้ปรับปรุงวิธีนี้ ขึ้นใหม่ซึ่งวิธีสอนอ่านแบบนี้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับใช้ได้กับการสอนอ่านและการสอน

เขียนได้ทุกระดับ ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ใช้สอนนักเรียนได้ทุกระดับชั้น และทุกระดับความสามารถ นอกจากนี้ วิธีดังกล่าวยังเปิดโอกาสให้ครูสามารถเลือกจัดกิจกรรมหรือสอนเสริมหลังจากการอ่านเนื้อเรื่องแล้ว ซึ่งครูอาจเลือกอธิบายโครงสร้างทางภาษา หรือความหมายของคำศัพท์ที่มีความจำเป็นต่อการทำความเข้าใจในการอ่านที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง หรือให้นักเรียนได้อภิปรายคำที่เป็นปัญหาร่วมกันหลังจากอ่านเนื้อเรื่องไปแล้ว โดยในทุกกิจกรรมครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่นักเรียน เพื่อช่วยในการเชื่อมโยงความรู้เดิมของนักเรียนกับข้อมูลใหม่ที่นักเรียนได้รับ ให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ขึ้น การปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และทำความเข้าใจกับเนื้อหาต่างๆ อย่างมีเป้าหมาย และประสบความสำเร็จได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความสามารถ อ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA ซึ่งเป็นวิธีการนำการสอนอ่านแบบ DR-TA มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแก่นักเรียน โดยการสอนประกอบด้วย 2 ช่วง คือช่วงที่ 1 เป็นกระบวนการอ่าน และการคิด แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ การคาดเดา การอ่านเนื้อเรื่อง การแปลความหมาย การตรวจสอบความเข้าใจ และในช่วงที่ 2 เป็นกระบวนการฝึกสรุปสาระสำคัญ โดยการสรุปสาระสำคัญของเนื้อเรื่องและทำแบบฝึกหัด เพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้องและแม่นยำขึ้น จากวิธีการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการอ่านและเกิดกำลังใจ สามารถนำความรู้จากการอ่านมาพัฒนาการเรียนรู้ ให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 4 ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA

สมมติฐานการวิจัย

1. แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$
2. หลังจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นแล้ว นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจ ต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA ในระดับมากขึ้นไป (2.34)

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเขา "รัฐประชาวิทยากร" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 11 คน
2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน
 - 2.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียน
3. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา
 - 3.1 เนื้อหาที่ใช้เป็นหน่วยทดลอง เป็นบทอ่านเสริมในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ประกอบด้วย
 - 3.1.1 บทอ่านเสริมจากบทที่ 12 เรื่อง รู้เรื่องเครื่องปรุงรส
 - 3.1.2 บทอ่านเสริมจากบทที่ 13 เรื่อง เมตตาธรรมนำสุข และเรื่องขอบอกเด็กไทย

3.1.3 บทอ่านเสริมจากบทที่ 15 เรื่อง ความรักในบ้าน และเรื่องชวนกันอ่านบทร้อยกรอง

3.1.4 บทอ่านเสริมจากบทที่ 16 เรื่อง ธรรมชาตินี้มีคุณ

3.2 สารและตัวชี้วัดที่เป็นจุดประสงค์หลัก ในการทดลอง เป็นสาระตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ตามสาระตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตัวชี้วัดที่ 3-6 ประกอบด้วย

3.2.1 ตัวชี้วัดที่ 3 อ่านเรื่องสั้นๆ ตามเวลา ที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

3.2.2 ตัวชี้วัดที่ 4 แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

3.2.3 ตัวชี้วัดที่ 5 คาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ

3.2.4 ตัวชี้วัดที่ 6 สรุปความรู้และข้อคิด จากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ขอบเขตทางด้านเวลา ใช้เวลาในการทดลอง 9 ชั่วโมง ในช่วงเวลาเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2555

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเขว้า “รัฐประชาวิทยากร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 11 คน ซึ่งได้มาโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest-Posttest Design

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการพัฒนาแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA มี 3 ชนิด ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน จำนวน 7 แผน

2.2 แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ

2.3 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ

แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ด้วยแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA

3. ทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย(Posttest) กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและตรวจเก็บคะแนน

4. ประเมินความพึงพอใจของกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA

5. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์คะแนนทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และคะแนนจากการทดสอบย่อยท้ายเล่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA โดยใช้การวิเคราะห์เกณฑ์ประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 80/80$ (มนตรี แยมกสิกร, 2551 : 109 ; อ้างอิงมาจาก เปรื่อง กุมุท, 2519 : ไม่มีเลขหน้า)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ t-test (Dependent samples)

4. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed reading-thinking activity) โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed reading-thinking activity) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 11 คน มีคะแนนการทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 แผน เฉลี่ย 61.45 คิดเป็นร้อยละ 87.79 และมีคะแนนการทดสอบหลังเรียน เฉลี่ย 32.82 คิดเป็นร้อยละ 93.77 แสดงให้เห็นว่า แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 87.79/93.77$ สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ $E_1/E_2 = 80/80$

2. ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า การทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน มีคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 18.18 คะแนน และมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 32.82 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้งสองครั้ง พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 1

3. ผลการศึกษาคำพินิจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA พบว่า โดยรวมนักเรียนพึงพอใจในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการสอนอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR- สร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียนอย่างมาก

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

	$\overline{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ย ของ ผลต่าง	S.D. ค่าเฉลี่ย ผลต่าง	t	df	sig
ก่อน เรียน	18.18	7.48					
หลัง เรียน	32.18	1.17	14.64	6.38	7.61**	10	0.00

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการพัฒนาแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่ามีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 87.79/93.77$ สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ $E_1/E_2 = 80/80$ แสดงให้เห็นว่า แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหตุเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ เมื่อนำมาใช้ในการสอนอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแก่นักเรียน โดยการสอนจัดเป็น 2 ช่วง คือช่วงที่ 1 เป็นกระบวนการอ่านและการคิด 4 ขั้นตอนคือ 1) การคาดเดา 2) การอ่านเนื้อเรื่อง 3) การแปลความหมาย และ 4) การตรวจสอบความเข้าใจ และในช่วงที่ 2 เป็นกระบวนการฝึกสรุปสาระสำคัญ โดยการสรุปสาระสำคัญของเนื้อเรื่องและทำแบบฝึกหัดจึงทำให้เกิดการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้องและแม่นยำขึ้นตามแนวคิดของ สตาฟเฟอร์ (Stauffer, 1969 : unpagged) และแนวคิดของเทอร์นีย์ จอห์น และเอเมต (Tierney, John and Emet, 1995 : unpagged) ที่ได้ฝึกทั้งกระบวนการอ่านและคิด และการฝึกทักษะที่จำเป็น (Fundamental skill training) ที่เป็นช่วงของการรวบรวมข้อมูลหลังจากการอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด และทบทวนความเข้าใจ ในการอ่านเพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้อง และแม่นยำ มากขึ้น จากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด จึงส่งผลให้กระบวนการฝึกอ่านทั้งในขณะการทำงานกิจกรรมและผลสัมฤทธิ์หลังกิจกรรมสามารถเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังที่ สตาฟเฟอร์ (Stauffer, 1969 : unpagged) ที่กล่าวว่าแนวคิด DR-TA เป็นแนวคิดที่มุ่งฝึกกระบวนการคิด และการใช้ภาษาตามธรรมชาติของการเรียนรู้ของเด็ก ฝึกการคาดเดา เนื้อหาส่วนหน้า เพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ก่อนการอ่าน ฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการใช้ความคิดก่อนการอ่านขณะอ่านและหลังการอ่าน

ประเด็นสำคัญของข้อค้นพบจากการวิจัยคือ ค่าประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 87.79/93.77$ ที่แม้จะสูงกว่าเป้าหมาย แต่

ค่าประสิทธิภาพที่ E_1 เป็นพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) ที่เกิดจากการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เมื่อเรียนจบในแต่ละแผนคะแนนมักจะต่องสูงกว่า E_2 เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) ซึ่งเป็นคะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์จากแบบทดสอบรวมหลังจากที่เรียนผ่านมาแล้ว ทุกแผน แต่ผลการวิจัยคะแนน $E_2 = 93.77$ ซึ่งสูงกว่า คะแนน $E_1 = 87.79$ เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการสอนอ่านแบบ DR-TA ที่พัฒนาโดย สตาฟเฟอร์ (Stauffer, 1969 : unpagged) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับธรรมชาติการอ่านของคนเรา ซึ่งมีแนวความคิดว่า การอ่านคือกระบวนการคิดที่ต้องใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเข้ามาเชื่อมโยงกับความคิดของผู้เรียน การเชื่อมโยงนี้เริ่มด้วยการตั้งสมมติฐาน โดยใช้ความคิดของผู้อ่านเอง คาดเดาเนื้อหา จากนั้นจึงอ่านเพื่อหาข้อมูลและตรวจสอบการคาดเดากระบวนการเชื่อมโยงระหว่างความคิดของผู้อ่านกับความคิดของผู้เขียนนี้ จะสิ้นสุดลงด้วยการสรุปว่าผู้อ่านคาดเดาถูกหรือไม่ เมื่อนำมาผสมผสานกับแนวคิดของ เทอร์นีย์ จอห์น และเออเนต (Tierney, John and Emet, 1995 : unpagged) ที่ผลลัพธ์ที่ได้คือการฝึกทักษะที่จำเป็น (Fundamental skill training) เป็นช่วงของการรวบรวมข้อมูลหลังจากการอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด และทบทวนความเข้าใจในการอ่านเพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของโคนนี (Connie, 1999 : 1300) ที่ได้ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธี DR-TA ในระดับประถม โดยครูจะให้ทำชิ้นงานขณะที่นักเรียนอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 2 จำนวน 20 คน ผลการทดลองพบว่า บทความ ที่ใช้สอนอ่าน ประกอบกับบทบาทของครูและการตอบสนอง ของนักเรียนมีผลต่อการอ่านจับใจความ

2. ผลการพัฒนาแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA มีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการสอนอ่านแบบ DR-TA ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่พบว่า ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA มีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสูงขึ้นจากก่อนเรียน และแนวคิดการสอนอ่าน

แบบ DR-TA ของสตาฟเฟอร์ (Stauffer, 1969 : unpagged) เป็นแนวคิดที่มุ่งฝึกกระบวนการคิด และการใช้ภาษาตามธรรมชาติของการเรียนรู้ของเด็ก ฝึกการคาดเดาเนื้อหาล่วงหน้า เพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ก่อนการอ่านฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการใช้ความคิดก่อนการอ่านขณะอ่าน และหลังการอ่าน ขั้นตอนการสอนอ่านแบบ DR-TA ดังเช่นงานวิจัยของ บาร์รอน (Barron, 1990 : website) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการคิด และทัศนคติที่มีต่อการอ่านของนักเรียนเกรด 3 จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการสอนแบบ DR-TA วันละ 30 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ได้ทดสอบก่อนและหลังสอนและจากการสัมภาษณ์ ผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนมีทักษะการคิดสูงขึ้น กอบกุล สกุลแก้ว (2553 : 65) ได้การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง หลังการสอนอ่านแบบ DR-TA สูงขึ้น และงานวิจัย ของอุไรวรรณ สิมพู (2542 : 67-68) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจ และแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DR-TA กับการสอนตามคู่มือครู พบว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านแบบ DR-TA มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

3. การศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA พบว่า นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA ในระดับมาก ซึ่งสตาฟเฟอร์ (Stauffer, 1969 : unpagged) กล่าวว่าวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA มีแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่เป็นพื้นฐานมาจากแนวทฤษฎีการสอน แบบเน้นประสบการณ์ (Language experience approach) ที่มุ่งให้เด็กคิดได้ ด้วยการให้เด็ก ทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีจุดมุ่งหมายเด็กสามารถคาดเดา วางแผน ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ และจดจำได้ และเด็กตรวจสอบได้ รวมถึงเด็กเกิดอารมณ์ร่วมได้ อันนำไปสู่การให้เด็กเข้าใจได้ ความเข้าใจของเด็กขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่มาจากความต้องการจากประสบการณ์เดิม จากความรู้สึกมีส่วนร่วม ในขั้นตอนต่างๆ ของ

การทำกิจกรรม เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ การประเมินผลการกระทำนั้นเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของอุไรวรรณ สีชมพู (2542 : 67-68) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจ และแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DR-TA กับการสอนตามคู่มือครู พบว่า นักเรียนกลุ่ม ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ DR-TA มีความเข้าใจและแรงจูงใจ ในการอ่านภาษาอังกฤษ สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และงานวิจัยของบาร์รอน (Barron, 1990 : website) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการคิด และทัศนคติที่มีต่อการอ่านของนักเรียนเกรด 3 จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการสอนแบบ DR-TA วันละ 30 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ได้ทดสอบก่อนและหลังสอน และจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนมีทัศนคติต่อการอ่านเพิ่มมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่ามีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 87.79/93.77$ สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ $E_1/E_2 = 80/80$
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA มีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจ ต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed reading-thinking activity) ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การสอนอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA เป็นวิธีการสอนที่สร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียนอย่างมาก แต่มีข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการสอนอ่านแต่ละครั้ง เนื่องจาก การสอนอ่านแบบ DR-TA ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ 1) การคาดเดา 2) การอ่าน เนื้อเรื่อง 3) การแปลความหมาย

และ 4) การตรวจสอบความเข้าใจ หลังจากผ่าน 4 ขั้นตอน ก็ต้องใช้กระบวนการฝึกสรุปสาระสำคัญ โดยการสรุปสาระสำคัญของเนื้อเรื่องและทำแบบฝึกหัด จึงทำให้เกิดการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้องและแม่นยำขึ้น การใช้เวลากับการให้เด็กคิดและคาดเดาเรื่องจากภาพ บางครั้งต้องใช้เวลามาก ดังนั้นครูหรือผู้สอนต้องให้เวลากับการจัดกิจกรรม และไม่เร่งรัดผู้เรียนมากเกินไป จึงจะทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ และจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในด้านทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญ

2. ผู้สอน และโรงเรียนต่าง ๆ สามารถนำแผน การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA ไปประยุกต์ใช้ในการสอนอ่านเนื้อหาอื่น ๆ ได้ แต่ต้องเปลี่ยนเนื้อหาและภาพประกอบ ให้เหมาะสม โดยยึดหลักการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งแผนดังกล่าวสามารถประยุกต์ใช้กับเนื้อหาได้หลากหลาย ตรงตาม เนื้อเรื่องที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

3. จากการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA ซึ่งพบว่า รายการประเมินการสรุปการเรียนรู้ระหว่างนักเรียน เพื่อนนักเรียนและครู และรายการประเมินสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นนั้นมีค่าเฉลี่ยในระดับที่ต่ำกว่ารายการอื่น ๆ ผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมการสรุปร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน โดยพัฒนากิจกรรมให้น่าสนใจมากขึ้น นอกจากนี้ สื่อการเรียน การสอนอาจต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็ก หากแก้ไขในรายการทั้งสองข้อนี้ให้ดีขึ้น ก็จะทำให้การสอนอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA สร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3 ทุกข้อ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความรู้ และ ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.นิรุฒ ถึงนาถ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง กรรมที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิมลมาศ ปฐมวณิชกุล ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย และ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช ผู้ทรงคุณวุฒิการสอบวิทยานิพนธ์ ที่

ได้ให้คำปรึกษาตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กอบกุล สุกุลแก้ว. (2553). **การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึงจากการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติยวดี บุญซื่อ และอัญญมณี บุญซื่อ. (2549). **สอนภาษาอย่างไรให้ลูกเก่ง**. กรุงเทพฯ : สารานุกรม.
- โกชัย สาริกนุต. (2540). **ศิลปะการสื่อความหมาย**. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ แกรมมี.
- ชุตีวรรณ เจริญสุข. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- นาเนตร ธรรมบวร. (2549). **การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สามลดา.
- บันลือ พุกกะวัน. (2543). **แนวพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- มนตรี แยมกลีกร. (2551). **รายงานการวิจัย เรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดบริการในการพัฒนานิสิตของนิสิตชั้นปีที่ 1 ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริวรรณ เสนา. (2541). **การศึกษาคุณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ศุภรณ์ ภูวด. (2553). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาคนาวอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. (2553). **สภาพการสอน การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านเขว้า “รัฐประชาวิทยาการ”**. มหาสารคาม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1.
- อุไรวรรณ สีส้มพู่. (2542). **การเปรียบเทียบความเข้าใจ และแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี DR-TA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Barron, C. (1990). **The Impact of the Directed Reading-Thinking Activity on Critical Thinking Skills in Third Grade Students**. Retrieved June 10, 2009, from <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/custom/portlets/recordDetails/detailmini.jsp?_nfpb=true&_ERIC>.
- Dishner, K. (1995). **Reading Strategies and Practices**. 3rded. Massachusetts : Allyn and Bacon.
- Renn, C. E. (1999). “The Effects of the Directed Reading Thinking Activity on Second Grade Reading Comprehension,” **Masters Abstracts International**. 37(05) : 1300 ; October.
- Stauffer, R. G. (1969). **Directing Reading Maturity as a Cognition Process**. New York : Harper & Row.

